

ดูงานศิลปะจากเมืองโบราณในอิหร่าน

ในศาสนาอิสลามฉบับที่แล้ว
เราได้พาท่านผู้อ่านไปชม
สถานที่อันสวยงามหลายแห่งในอิหร่าน
เช่นเมืองลังกะรูด ฟูมาน
และมาซุลเลฮ์
ในฉบับนี้เราขอเชิญท่าน
เที่ยวชมงานศิลปะอันงดงาม
น่าตื่นตาตื่นใจในที่อื่นๆ อีกต่อไป

มัสญิด ญามิ : อิสฟาฮาน

มัสญิดนี้มีลักษณะของสถาปัตยกรรมเปอร์เซียแท้และดั้งเดิม มัสญิดเดิมที่สร้างในปี ฮศ.1070 (พศ.2193) นั้นมีขนาดเล็กกว่าปัจจุบันนี้มาก ต่อมาได้มีการต่อเติมมาเรื่อยๆ เป็นระยะเวลาถึง 800 ปี ลักษณะทั้งหมดซึ่งทำให้มัสญิดนี้มีลักษณะดั้งเดิมของเปอร์เซียก็ได้รับการรักษา

ไว้อย่างสมบูรณ์จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ประตูทางเข้าอันใหญ่โต ซึ่งบุกระเบื้องโมเสกงามแวววาวนั้นมีหอนอนงามสง่าประกบอยู่ทั้งสองข้าง หลังประตูทางเข้าคือสวนขนาดใหญ่ซึ่งมีสระน้ำสำหรับอาบน้ำนมาซและเพื่อตกแต่งให้เกิดความงามด้วย ทั้งสี่ด้านของตัวมัสญิดมีกำแพงเว้า ซึ่งมีหลังคาแบบอูโมงค์ เรียกว่าอิวาน เป็นลักษณะสำคัญของเปอร์เซียที่น่าสนใจมาก

อิวานนี้มีขนาดต่างๆกัน ส่วน
 ฝ้าแบบนี้ที่เล็กที่สุดประดับอยู่ที่
 ประตูทางเข้ากลายเป็นส่วนประกอบ
 เล็กๆ ที่มีสามมิติ เป็นช่องๆ คุกคล้าย
 รวงผึ้ง ช่องฝ้าเช่นนี้จะพบได้
 ตามส่วนต่างๆของสถาปัตยกรรมใน
 โลกอิสลามที่สร้างด้วยอิฐ

เนื้อที่ที่คลุมด้วยโดมในมัสญิด
 มีส่วนลัดที่พอเหมาะพอดี ที่แสง
 สว่างจะเข้ามาได้อย่างเหมาะสม
 ในห้องหนึ่ง มีมิหฺรอบเก่าแก่ที่
 ฉาบด้วยปูนซึ่งมีค่าทางด้านประ
 วัติศาสตร์อย่างยิ่ง เป็นของกำ
 นัลที่ผู้ปกครองชาวมองโกลในสมัย
 หลังผู้หนึ่งมอบให้แก่มัสญิดนี้ ของ
 โบราณอย่างเดียวกันที่ยังคงเหลือมาจาก
 สมัยเซลญุกก็คือ ห้องขนาดใหญ่มี
 หลังคาเป็นโดม และห้องขนาดเล็ก
 กว่าอีกห้องหนึ่งซึ่งสถาปนิกสมัย
 เซลญุกได้แสดงให้เห็นความเป็นเอก
 ในเรื่องการออกแบบที่ว่าง รูปร่าง
 พื้นผิวและจังหวะจะโคน งาน
 ศิลปะและสถาปัตยกรรมสมัยเซลญุก
 ส่วนใหญ่ถูกทำลายเสียเมื่อครั้งที่พวก
 มองโกลเข้ามารุกราน

การให้แสงสว่างและที่ว่างใน
 มัสญิดนี้เป็นไปอย่างฉลาดจึงได้ผล
 ที่น่าอัศจรรย์ จากความมืดในระ
 เบียงทางเดิน ความรู้สึกจะตื้นขึ้น
 อย่างฉับพลันเมื่อจู่ๆก็ได้เห็นแสงสว่าง
 และสีอันในขณะที่เราเข้าไปในสถานข้าง
 ใน กระเบื้องที่บุอยู่ตามผนังแลดู
 เหมือนกับพรหมสีทองที่ตัดอย่างแรงกับ
 สีน้ำเงินหม่นๆ เมื่อสายตาค่อยชิน

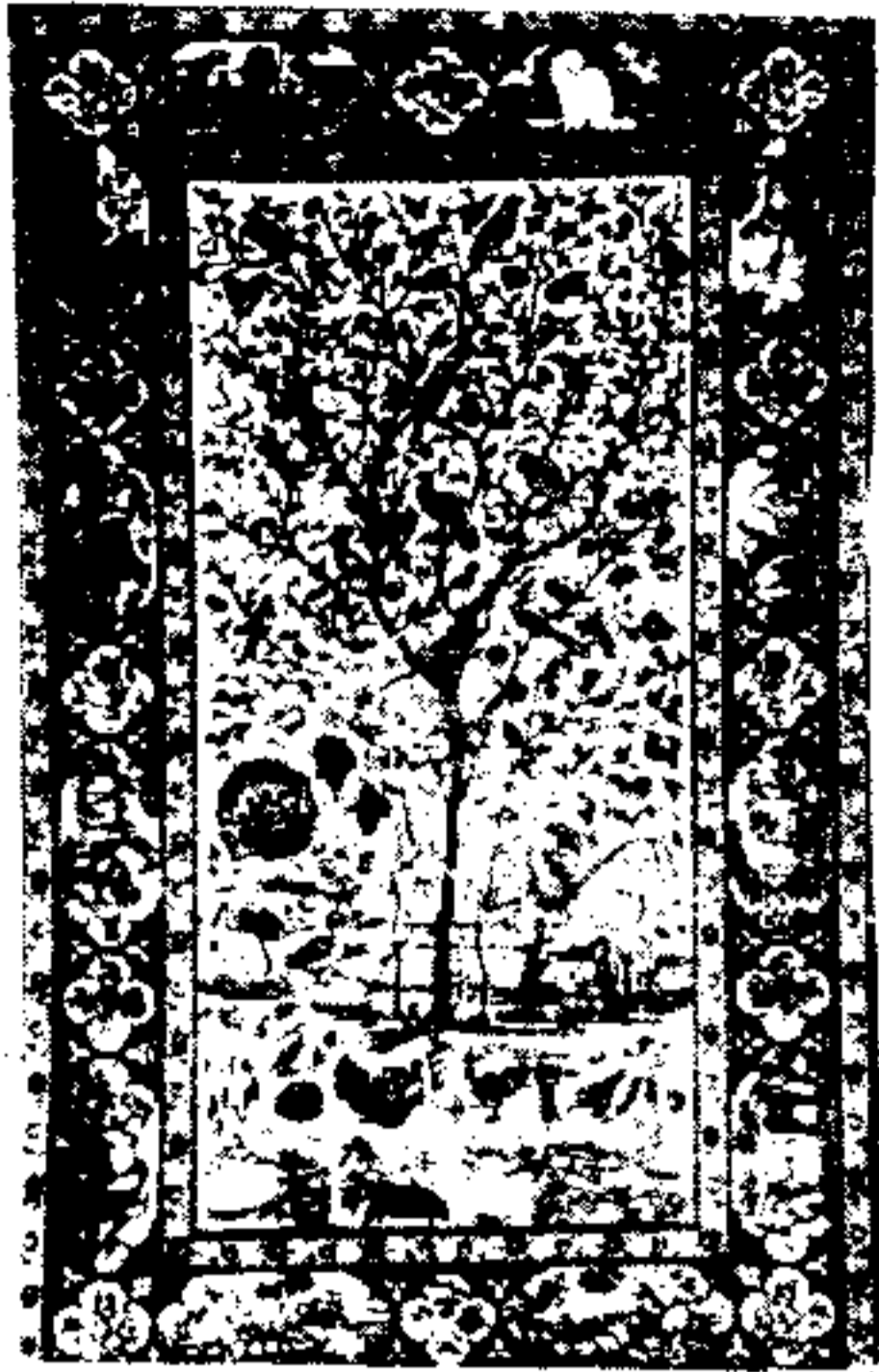
กับแสง ผู้ดูก็จะเบนความสนใจมา
 ยังสระน้ำและช่องฝ้าทั้งหลาย ใน
 มัสญิดนี้โครงสร้างและการให้แสง
 ประสพผลสำเร็จเสียจนเกิดบรรยา
 กาศแห่งความกลมกลืนกันอย่าง
 เดิมที่น่าพิศวง

**พระราชวังอลิฆาปุร
 ยอดแห่งสถาปัตยกรรม
 และจิตรกรรม**

เมืองอิสฟาฮานอันเก่าแก่ และ
 มีชื่อเสียงนั้นเริ่มมีความรุ่งเรือง
 ในปีศ.1006 (พ.ศ 2129)
 ชาห์อับบาส กษัตริย์ใน

ราชวงศ์ ซาฟาวิด ได้ย้ายเมืองหลวง
 จากเมืองซอสวินมายังอิสฟาฮาน
 ในระหว่างนั้นมีการก่อสร้างเมือง
 ขึ้นใหม่เกือบทั้งหมดรอบสวน
 นัซซี-ญาฮานอันกว้างขวางและ
 งดงาม ได้มีการสร้างอาคารพิเศษ
 ขึ้นหลังหนึ่งในสวนนี้สำหรับชาห์ด้วย
 คือพระราชวังอลิฆาปุร ต่อมาก็
 ได้ย้ายที่ทำการของอัครเสนาบดีและ
 ฝ่ายบริหารพิเศษต่างๆไปยังอาคารนี้

พระราชวังอลิฆาปุรเป็นอา
 าคารสูงหกชั้น จากยอดหลังคาของ
 อาคารนี้สามารถและเห็นทิวทัศน์ที่ดี
 ที่สุดของเมืองอิสฟาฮานและจุดรัศ
 นัซซี-ญาฮานได้ ถึงแม้ว่า
 อาคารนี้จะได้รับความเสียหาย ใน
 ตอนต้นอิจราฮะฮ์ศักราชที่ 14 (คือ
 ต้นศตวรรษที่ 20)ก็ตาม แต่มัน
 ก็ยังเป็นงานชิ้นเอกของสมัยซาฟาวิด
 ซึ่งมีทั้งความงามด้านสถาปัตยกรรม
 และจิตรกรรม

เกรमानกับมรดก ทางสถาปัตยกรรมของเมืองนี้

เกรमानเป็นแคว้นที่อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมอันน่าชื่นชม มีสภาพลมฟ้าอากาศหลากหลายทั้งร้อนและหนาว มีผู้คนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และขยันขันแข็ง มีศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เหล่านี้ทำให้เกรमानเป็นเอกอยู่ใน

อาบนํ้ากานญ์อะลีคาน อุทยานของเจ้าชาย บริเวณวากิลประกอบด้วยตลาด สถานที่อาบนํ้าและมัสญิด ที่ฝั่งศพของคอกญาอตาบิกเสาทินนาเดรีและป้อมบัม เป็นต้น

พรมทอด้วยมือ :
งานฝีมือที่เลื่องชื่อของเกรमान

งานอิฐในอาคารนี้พร้อมทั้งรูปด้านหน้าที่มีลักษณะกลมกลืนกันเป็นอย่างดีนั้นเป็นตัวอย่างของสไตล์การออกแบบที่หายากตัวอย่างหนึ่ง เชื่อกันว่าในอาคารนี้มีประตูอยู่กว่า 500 บาน นํ้าพุหลายอันในพระราชวังนี้พ่นนํ้าอันใสสะอาดจากลำธารสายต่าง ๆ ไปสู่สระนํ้าที่ลาดด้วยหินอ่อน

โค้งในเพดานอาคารนี้เป็นโค้งสูง ๆ และสวยงาม งานกระเบื้องเจ็ดสีและผนังที่ให้สีอย่างงดงามเป็นเอกนั้นมียุ่มาหลายในพระราชวังนี้ กษัตริย์มักจะมาประทับอยู่ในห้องประชุมซึ่งมีเสาไม้ 18 ต้น เพื่อตรวจการเดินสวนสนามและออกกำลังกายของพวกทหารวังซึ่งกระทำกันที่ในลาน ห้องที่สวยงามมากอีกห้องหนึ่งคือห้องโถง สำหรับแสดงดนตรี เป็นห้องที่ใหญ่ที่สุดห้องหนึ่งในพระราชวัง สท่อนเสียงเพลงและเสียงดนตรีผ่านช่องที่สลักเสลาอย่างละเอียดอ่อนออกมา

ท่ามกลางแคว้นต่าง ๆ ของอิหร่าน ส่วนหนึ่งของมรดกอันล้ำค่าที่อิหร่านได้มอบให้แก่โลกสถาปัตยกรรมนั้นตั้งอยู่ในแคว้นเกรमानอันเก่าแก่ อาคารอนุสรณ์สถานในแคว้นนั้นมียุ่ต่าง ๆ นานา นับตั้งแต่ป้อมปราการไปจนถึงมัสญิดสมัยซาฟาวิด

สถาปัตยกรรมอันมีค่าของแคว้นเกรमान หากจะกล่าวเพียงไม่กี่แห่งก็คือ มัสญิดญามี โคมญะบาลีเฮสุ โคมโมชตาคิเฮสุ อนุสรณ์สถานของชาห์นิมาตุลลอฮฺวะลี โรง

เป็นที่เลื่องลือกันมาช้านานแล้วว่า พรมเกรमानนั้นมีค่าที่สุดในอิหร่านและในโลกในฐานะที่มีลวดลายงดงามและละเอียดอ่อน แต่ก็มีได้หมายความว่า จะไม่มีพรมที่ดีกว่านี้ผลิตขึ้นในที่อื่น ๆ อีกเช่น ในแคว้นกาซานและดาบรีช เป็นต้น

ชื่อเสียงของพรมเกรमानนั้นอยู่ที่การผสมผสานของสีสันและลวดลาย ซึ่งไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะเป็นเอกไม่มีที่ใดในโลกเทียมเท่าได้